

FAKULTET POLITI;KIH NAUKA

UNIVERSITET SARAJEVO

UNIVERZITET U SARAJEVU – UPISATI naziv fakulteta/akademije
OPIS predmeta

Obrazac SP2

Stranica 1 od 4

Šifra predmeta:		Naziv predmeta: RIZIČNO DRUŠTVO I SAVREMENA SOCIOLOGIJA	
Ciklus: III	Godina: 2021/2022	Semestar:	Broj ECTS kredita:
Predavanja, individualni i grupni rad sa studentima, prezentacije/seminarski radovi. Status:		Ukupan broj sati: Opciono razraditi distribuciju sati po tipu: Predavanja Vježbe Seminar	
Odgovorni nastavnik/ci		Prof.dr. Halima Sofradžija	
Preduslov za upis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:		<p>U okviru predmeta usvojiti znanja o društvenim rizicima u savremenoj civilizaciji, temeljnim kategorijama i pojmovima, značenjima, uzrocima i posljedicama novonastalih rizika. Upoznati studente sa sociološkim i srodnim analizama rizika, posljedicama po ukupno društvo, aspektima percepcije rizika, njihovim upravljanjem i uopće pitanjem sigurnosti. Problem društva rizika ulazi u polje istraživanja Sociologije rizika kao jedne od novijih grana sociologije koja razumijeva da je savremeno društvo sve prepoznatljivije kao „rizično društvo“, odnosno, da se stvara globalno rizično društvo. Savremeni autori ukazuju na hiperprodukciju rizika, koju uporedo prate pitanja poverenja u društvene institucije, ekspertne sisteme i konačno uopće pojave raznih apologija koje relativiziraju postojeća stanja, pri čemu samo osporavanje rizika sasvim sigurno ne eliminira rizike. U okviru modula svakako se u uvodnim predavanjima nužno ukazuje na društvo u transformaciji gdje bi studenti trebali steći šira znanstvenoteorijska znanja o mijenjajućem karakteru savremenog društvenog života, te posljedice koje iz toga slijede. Ukupno društvo nalazi se u procesu transformacije, dok se društveni život čovjeka dramatično mijenja pod utjecajem globalizacije. Posebna pažnja dat će se analizi djela U. Becka,</p>	

	<p>A. Giddensa, P. Virillia, H. Jonasa, M. Foucaulta i nizu drugih istaknutijih autora kroz problematiziranje ključnih kategorija. Savremena visokotehnologizirana društva sve jasnije prepoznaju posljedice tehničkog djelovanja gdje spoj mogućnosti i rizika postaje primjetan u gotovo svakom poduhvatu.</p>
<p>Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i></p>	<p>Uvodni dio: Problem i predmet <i>Sociologije rizika</i> 2. Savremena sociologija i društvo rizika 3. Povijesna transformacija 4. Biotehnološko doba: tehniziranje svijeta, nepovratna digitalizacija društva, biopolitika (Foucault), liberalna eugenika (Habermas, Rifkin)...posljedice biotehnološke revolucije 5. Percepcija rizika, odgovornost u dobu tehnološke civilizacije (Jonas) 6. Dijalektika tehnike, heuristika straha 7. Globalno rizično društvo i Nevidljivost rizika 8. Hiperprodukcija rizika (Beck, Giddens) 9. Ekspertni sistemi, povjerenje i ontološka sigurnost 10. Refleksivna modernizacija; 11. Informatička, demografska i atomska eksplozija (Virilio) 12. „Društvo znanja“, tehnologija stvaranja znanja, teorija neobrazovanosti (Liessmann); refleksivna scijentizacija (Beck) 13. Ekološka paradigma (V. Hosle); Resursi/granična vrijednost 14. Tehnokapitalizam; Kasni kapitalizam je tehničke inovacije učinio principom (Habermas) 15. Kontrolirano i nadzirano društvo, oblici socijalne kontrole, discipliniranje društva 16. Tehnike discipliniranja ljudskih mnoštava (Foucault, Agamben) 17. Gutenbergova/McLuhanova galaksija (Castells) 18. Apsorpcija nesigurnosti 19. Tehnosocijalnost, doba tehnološke tjelesnosti u cyber kulturi</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: proširivanje spoznaja studenta u smislu razumijevanja ključnih pojmova i teorijskih pristupa Vještine: osposobljavanje da se uspješno koriste stečena znanja i vještine za proučavanje društva i složenih procesa koji se unutar njega odvijaju Kompetencije: samostalno kritičko razumijevanje i promišljanje društva i društvenih pojava</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>ex chatedra, interaktivna nastava, diskusije u okviru predmeta, istraživanja (eseji, prezentacije..)</p>

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:</p>	<p>Prisustvo redavanjima, individualni i grupni rad sa studentima, eseji, prezentacije/seminarski radovi, sudjelovanje u tematskim raspravama.</p>
<p>Literatura²:</p>	<p>Obavezna:</p> <p>1. Agamben; Giorgio: Suverena moć i goli život (2006) Arkzin, Zagreb 2. Beck, Ulrich: Rizično društvo (2001) F. Visnjic, Beograd 3. Beck, Ulrich: Pronalaženje političkog – prilog teoriji refleksivne modernizacije (2001), Naklada Jesenski i Turk, Zagreb 4. Castells, Manuel: Uspon umreženog društva (2000) Golden marketing, Zagreb 5. Gadamer, H. G.: Um u doba nauke (2000) Plato, Beograd 6. Giddens, Anthony: Posljedice modernosti (1998) F.Višnjić, Beograd 7. Habermas, Jurgen: Tehnika i znanost kao ideologija (1986) Savremena misao, Zagreb 8. Habermas, Jurgen: Budućnost ljudske prirode. Na putu prema liberalnoj eugenici (2006) 9. Hosle, Vittorio: Filozofija ekološke krize (1996) Parnas, Zagreb 10. Horgan, John: Kraj znanosti (2001) Jesenski i Turk, Zagreb 11. Hromadžić, H: „Društvo znanja“ – o čemu je zapravo riječ 12. Ibrulj, Nijaz: Stoljeće rearanžiranja – eseji o identitetu, znanju, društvu (2005) Eidos, Sarajevo 13. Jonas, Hans: Princip odgovornost – pokušaj jedne etike za tehnološku civilizaciju (1990) 14. Krivak, Marijan: Biopolitika (2008) Antibarbarus, Zagreb 15. Lyotard, Jean Francois: Postmoderno stanje (1988) Svetovi, N.Sad 16. Sofradžija, Halima: Hiperpolitika i savremeno društvo – proces tehniziranja svijeta (2015) 17. Suarez Villa: Tehnocapitalism – A Critical Perspektive on Technological Innovation 18. Turkle, Sherry: Alone Together: Why We Expect More from Tehnology and less from Each Other (2011) Basic Book, New York 19. Virillio, Paul: Informatička bomba (2000) Svetovi, N. Sad 20. Žiga, Jusuf: Vrijeme (sve) politike iluzije savremenog ekologizma (2012) Preporod, Sarajevo 21. Rifkin, J.: Biotehnološko stoljeće. Trgovina genima u osvit vrlog novog svijeta (1999) Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb</p> <p>Dopunska:</p> <p>1. Agamben, Giorgio: Protiv biopolitičke tetovaže 2. Baudrillard, Jean: Savršeni zločin (1998) Circulus, Beograd 3. Baumann, Zigmunt: Fluidni život 4. Castells, Manuel: Kraj</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporučenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaže ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

tisućljeća, Informacijsko doba (2004) Golden marketing, Zagreb 5. Fukuyama, F. Naša posthumna budućnost 6. Guenon, Rene: Kriza modernog svijeta (2005) Argonaut, Zagreb 7. Giddens, Anthoni: Odbjegli svijet – kako globalizacija oblikuje naše živote (2005) Zagreb